

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski Arkusz 1. Test <i>Język polski w użyciu</i> Test historycznoliteracki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MPOP-P1-100, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400, MPOP-P1-600, MPOP-P1-660, MPOP-P1-K00, MPOP-P1-Q00
<i>Termin egzaminu:</i>	4 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również odpowiedzi nieprzewidziane jako rozwiązania przykładowe w zasadach oceniania.

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
3. Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytaty, to jest oceniana na 0 pkt.
4. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
5. Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
6. W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.
7. W przypadku rozwiązania zawierającego treści obraźliwe, wulgarne lub propagujące postępowanie niezgodne z prawem zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca oceny tego rozwiązania, np. cała odpowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania określone w podstawie programowej¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PPP

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024, poz. 1019).

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wyjaśnienie na podstawie tekstu 2.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź²

Tradycyjne nośniki informacji nie były w stanie upowszechniać wiedzy tak łatwo, jak robią to nowoczesne urządzenia.

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne [...]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie oraz trafne uzasadnienie w odniesieniu do obu tekstów.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Nie. Krzemińska pisze przede wszystkim o zaletach papieru jako nośnika informacji, natomiast Szewczyk wskazuje na jego wady.
- Choć Krzemińska zauważa, że papier jest drogi, to ocenia ten nośnik informacji przede wszystkim pozytywnie, ponieważ wskazuje na jego względną trwałość i walory estetyczne. W tekście Szewczyka z kolei ocena tego nośnika jest negatywna, wynikająca z podatności papieru na zniszczenia spowodowane okolicznościami zewnętrznymi.

² W niniejszym dokumencie przykładowe odpowiedzi zawierają również oryginalne rozwiązania zdających.

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie w odniesieniu do obu tekstów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Nie, w tekście 1. sentencja dotyczy dokumentowania wydarzeń za pomocą pisma. Natomiast w tekście 2. sens maksymy sprowadza się do podkreślenia, że wiele zawdzięczamy poprzednikom.
- Myśl rozpoczynająca tekst Agnieszki Krzemińskiej nie ma odzwierciedlenia w maksymie Newtona, ponieważ dotyczy ona osiągnięć naukowców, dzięki którym możliwy był rozwój nauki, a nie – utrwalania informacji za pomocą pisma, o czym jest napisane w 1. tekście.
- Tak, ponieważ zarówno z sentencji łacińskiej, jak i z odczytania sentencji Newtona wynika, że wiedza poprzednich pokoleń przetrwała dzięki utrwaleniu jej w piśmie.
- Tak, ponieważ z tekstu Agnieszki Krzemińskiej wynika, że pismo prawdopodobnie powstało, aby ludzie przekazywali sobie informacje. Podobny sens ma maksyma Newtona, z której wynika, że rozwój ludzkości jest możliwy dzięki przekazywaniu wiedzy poprzednich pokoleń.

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 3) [...] rozpoznaje środki językowe [...] zastosowane w tekstach [...]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 4) rozpoznaje w tekście [...]: neologizm [...].
II. Kształcenie językowe. 1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	II. Kształcenie językowe. 3. Komunikacja językowa i kultura języka. Zdający: 4) rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi [...]. SP, klasy VI–VI II. Kształcenie językowe. 2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 4) [...] rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście [...]. SP, klasy VII i VIII II. Kształcenie językowe. 2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 3) zna sposoby wzbogacania słownictwa; 5) rozróżnia treść [...] wyrazu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Nie uznaje się odpowiedzi, która ogranicza się do podania nowego znaczenia wyrazu *chmura*.

Przykładowe odpowiedzi

- Tak, ponieważ nie jest to pierwotne znaczenie słowa *chmura*, a nadanie mu nowego znaczenia na potrzeby nowych odkryć w technologii.
- Słowo *chmura* w pierwszym znaczeniu odnosi się do zjawiska atmosferycznego, a wraz z rozwojem technologii informacyjnej zaczęło oznaczać również wirtualną przestrzeń do gromadzenia danych.

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP, klasy IV–VI I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; 5) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.
II. Kształcenie językowe. 1. Poglębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Zdający: 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w [...] tworzeniu własnych wypowiedzi. 4. Ortografia i interpunkcja. Zdający: 1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji [...].
III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Wykorzystanie kompetencji językowych [...] w wypowiedziach [...] pisemnych.	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Mówienie i pisanie. Zdający: 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej [...]; 5) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] notatka syntetyzująca.

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów

A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	ALBO notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	ALBO notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście ALBO notatka przedstawia niepełne stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	ALBO notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).

0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwagi.

- 1) Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.
- 2) W latach 2026–2030 poprawne jest stosowanie przez zdającego zarówno pisowni zgodnej z zasadami ortografii obowiązującymi do 31 grudnia 2025 r., jak i pisowni zgodnej z zasadami wprowadzonymi od 1 stycznia 2026 r. Zdający zachowa poprawność pisowni, jeżeli wybierze jedną z norm dla pisowni określonego wyrazu i będzie stosował ją konsekwentnie w całej notatce. Egzaminator zaznaczy błąd ortograficzny tylko wtedy, gdy w tej samej notatce ten sam wyraz zostanie zapisany na dwa różne sposoby (np. raz *Białostoczanin*, a raz *białostoczanin*).

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 7–8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. Uwaga. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki**1) Stanowiska autorów tekstów**

- a) Stanowisko autorki tekstu 1., np.
 - Powinno się sięgać po tradycyjne sposoby przechowywania informacji ze względu na korzyści, których nie zapewniają nośniki cyfrowe.
 - Warto korzystać z tradycyjnych sposobów przechowywania informacji, mimo że używanie cyfrowych nośników informacji jest nieuniknione.
- b) Stanowisko autora tekstu 2., np.
Cyfrowe sposoby przechowywania informacji są lepsze od tradycyjnych.

2) Zestawienie stanowisk

- a) punkty wspólne, np.:
 - potrzeba utrwalania informacji jako przyczyna powstania nośników informacji
 - nieuchronność korzystania z cyfrowych nośników informacji
 - związek rozwoju sposobów przechowywania informacji z postępem cywilizacyjnym
 - konieczność rozwijania cyfrowych sposobów przechowywania informacji ze względu na rosnące zasoby treści

b) punkty rozbieżne, np.:

- tekst 1.: tradycyjne nośniki informacji mają zalety, których nośniki cyfrowe są pozbawione; tekst 2.: tradycyjne nośniki informacji mają wady, których nośniki cyfrowe są pozbawione
- tekst 1.: używanie nośników cyfrowych wiąże się z ograniczeniami; tekst 2.: używanie nośników cyfrowych daje większe możliwości.

Uwagi.

- 1) Wymienienie wyłącznie wad i zalet nośników tradycyjnych i cyfrowych albo wskazanie, które z nich mają więcej wad lub zalet, nie stanowi przedstawienia stanowiska autora danego tekstu.
- 2) Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 3 punkty za treść

- Autorzy oceniają wartość powstania tradycyjnych i cyfrowych sposobów przechowywania informacji jako odpowiedzi na potrzebę utrwalania wiedzy. Agnieszka Krzemińska uważa, że powinniśmy korzystać z tradycyjnych nośników informacji, ponieważ elektroniczne są mniej trwałe i bardziej zawodne niż tradycyjny papier, który jest łatwiejszy w użyciu. Podkreśla ona jednak, że korzystanie z nośników cyfrowych jest nieuniknione. Z kolei Olaf Szewczyk opowiada się za cyfrowymi sposobami przechowywania danych. Nie mają one takich ograniczeń jak tradycyjne, tj. np. mniejsza pojemność i nietrwałość. [76 wyrazów]
- Krzemińska, choć zwraca uwagę na kosztowność papieru jako tradycyjnego nośnika, to preferuje jego używanie ze względu na zalety, których są pozbawione cyfrowe narzędzia utrwalające treści – jest np. mniej zawodny, łatwiejszy w użyciu, nie wymaga ciągłego doposażania. Szewczyk – w przeciwieństwie do autorki tekstu 1. – opowiada się za elektronicznym zapisem wiedzy. Uważa, że taka technika pozwala na utrwalanie większych zasobów danych i łatwiejsze ich przeszukiwanie, niż umożliwiają to tradycyjne nośniki. Oboje autorzy dostrzegają związek rozwoju sposobów przechowywania informacji z postępem cywilizacyjnym. [79 wyrazów]

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 5) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki. SP, kl. VII–VIII 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) interpretuje dzieła sztuki ([...] grafika [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie sensu dwóch elementów graficznych w kontekście problematyki tragedii *Antygona*.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie sensu jednego elementu graficznego w kontekście problematyki tragedii *Antygona*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- **Waga** to symbol równorzędnych racji – Antygony opowiadającej się za prawami boskimi i Kreona broniącego praw ludzkich.
- **Skontrastowanie bieli i czerni** może symbolizować tragiczny spór między przeciwstawnymi wartościami. Antygona kieruje się racjami serca, a Kreon – racjami rozumu.
- **Nagrobek** – symbolizuje śmierć Antygony i bliskich Kreona jako nieuchronną konsekwencję decyzji Kreona zaślepionego pychą.
- **Gałązka oliwna** – symbolizuje pokój, może być nawiązaniem do postawy Antygony, która „współkochać” przyszła, nie „wspólnienawidzić”.
- **Głowy ludzkie** – pozbawione twarzy, czyli tożsamości, mogą odnosić się do relacji jednostki z państwem ukazanej w utworze Sofoklesa. Kreon nie zwracał uwagi na jednostkę, na cierpienie Antygony i członków własnej rodziny, czym przyczynił się do społecznej i osobistej klęski.
- **Budynek z kolumnami górujący nad innymi budynkami** (najpewniej pałac królewski, przed którym toczy się akcja *Antygony*) symbolizuje władzę sprawowaną przez Kreona, którego decyzje zaważyły na życiu poddanych. Wysoka pozycja w hierarchii społecznej nie gwarantuje nieomyślności, zwłaszcza gdy władca jest zaślepiiony pychą.

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z[e] [...] zjawiskami [...] historycznymi, egzystencjalnymi [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] naukowych.

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Roland zachowuje się wobec Boga jak wobec władcy, ponieważ oddaje mu symbolicznie rękawicę, co oznacza, że składa hołd.
- Fragment *Pieśni o Rolandzie* odzwierciedla poddańczy stosunek człowieka wobec Boga. W scenie śmierci Rolanda został ukazany gest tytułowego bohatera – ofiarowując Bogu rękawicę, symbolicznie oddaje mu swoje życie.

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 14) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst [...] filozoficzny [...]. 2. Odbiór tekstów kultury Zdający: 4) charakteryzuje główne prądy filozoficzne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści alegoryczne [...] utworu literackiego; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 5) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki. SP, klasy VII–VIII 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) interpretuje dzieła sztuki ([...] grafika [...]); 7) znajduje w tekstach współczesnej kultury [...] nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie w odniesieniu do bajki ORAZ do muralu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Taką samą. Człowieczy los – to gra słów, to los owiec, to prawo silniejszego obowiązujące także wśród ludzi. Podobnie jest w bajce Krasickiego, z której wynika, że silniejszy decyduje o losie słabszego – wilki zjadły jagnię.
- Nie. W bajce ukazano wilki, które dopuszczają się przemocy wobec bezbronnego jagnięcia, więc refleksja jest taka, że słabi są niszczeni przez silnych. Na muralu wilk (alegoria siły i niezależności) prowadzi owcę (alegoria potulności i naiwności). Podobnie jest w życiu – charyzmatyczne jednostki często decydują o losie zwyczajnych ludzi, wskazują im drogę, prowadzą ich.
- I tak, i nie. Zarówno w bajce, jak i na muralu wyrażono refleksję, że silniejsza jednostka decyduje o losie słabszej. Jednak wilki u Krasickiego nie ukrywają swoich złych zamiarów, natomiast intencja wilka na muralu nie jest jasna, ponieważ przedstawiono go tak, jakby był opiekunem owcy. Nie wiadomo, czy słabsza jednostka jest zagrożona.

ZASADY OCENIANIA ZADANIA 10. W ARKUSZACH 600 i 660

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści alegoryczne [...] utworu literackiego; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W bajce wyrażono refleksję, że silniejsza jednostka decyduje o losie słabszej.
- Silniejszy krzywdzi słabszego jak wilki, które zjadły jagnię w bajce Krasińskiego.

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwiska bohatera *Lalki*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Pomyłka w imieniu lub nazwisku bohatera skutkuje przyznaniem 0 pkt za rozwiązanie zadania.

Rozwiązanie

Rzecki / Ignacy Rzecki / I. Rzecki

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wykazanie, że Rzecki to *człowiek przywiązany do ludzi*, odnoszące się do relacji Rzeckiego z wybranym bohaterem *Lalki*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Rozwiązanie zadania 11.2. jest oceniane, nawet jeżeli przyznano 0 pkt za rozwiązanie zadania 11.1.

Przykładowe odpowiedzi

- O przywiązaniu Rzeckiego do ludzi świadczy fakt, że bardzo przeżył śmierć swojego przyjaciela Katza i często go wspominał.
- Ignacy Rzecki był osobą przywiązaną do innych ludzi, gdyż przejmował się losem Stanisława Wokulskiego i chciał go wyswatać ze Stawską, ponieważ wierzył, że w ten sposób kupiec osiągnie szczęście.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Podmiot liryczny wyraża postawę dekadencją, ponieważ pesymistycznie patrzy na swoje życie.
- Tak. Podmiot liryczny utworu jest nastawiony do wszystkiego pesymistycznie, ma świadomość przegranej swego życia, popełnionych błędów i bezcelowości działań. Eksponuje smutek i poczucie bezsensu. To cechy typowe dla postawy dekadencjonalnej.

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania [...] literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykład	Nazwa środka wyrazu artystycznego
<i>Dusza [...] łka</i>	• przenośnia/metafora • ożywienie/animizacja • uosobienie/personifikacja • antropomorfizacja • wyraz dźwiękonaśladowczy / onomatopeja
<i>Zapomniane [...] bogi</i>	• epitet • archaizm

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Klasa robotnicza powinna pełnić przywódczą rolę w odnowie społeczeństwa.
- Z poglądem, że klasa robotnicza przyczyni się do odrodzenia społecznego.
- Polemizował z poglądem, że jedyną szansą na uzdrowienie społeczeństwa jest rewolucja komunistyczna pod przewodnictwem klasy robotniczej.

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje [...] sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację.
III. Tworzenie wypowiedzi 4. Doskonalenie umiejętności retorycznych [...].	III. Tworzenie wypowiedzi 1. Elementy retoryki. Zdający: 5) rozróżnia typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do [...] groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); 6) rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Polega na tym, że w relacjach osoba dominująca narzuca innym sposób postrzegania świata i postępowania.
- Koncepcja formy wg Gombrowicza zakłada ograniczenie wolności człowieka, np. narzucanie jednostce przez społeczeństwo określonej roli. We fragmencie dorosły mężczyzna pod wpływem Pimki zachowuje się jak uczeń.

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z[e] [...] zjawiskami [...] historycznymi [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Doprowadziło Jewrieja do postępowania niezgodnego z zasadami moralnymi, których przestrzeganie obowiązywało poza obozem.

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Według narratora wypowiedzenie słowa *rozumiem* świadczyłoby o akceptacji na wolności zasad panujących w łagrze.
- Narrator nie mógł wypowiedzieć słowa *rozumiem*, bo żył już w wolnym świecie, w którym obowiązywał system wartości odmienny od obozowego.
- Niemoralne zachowania w łagrze należało ocenić inaczej niż wtedy, kiedy doświadczało się życia w obozie. Zgodnie z zasadami na wolności postawa Jewrieja w obozie była nieakceptowalna.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 13) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej.

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Nie. Nazwa Ministerstwo Prawdy nie jest adekwatna. Świadczy o tym praca Winstona, który usuwał treści prasowe z dawnych wydań gazet, tak aby pasowały do aktualnego przekazu Partii. Ministerstwo Prawdy, wbrew swojej nazwie, fałszowało rzeczywistość.
- Tak. Ministerstwo Prawdy to nazwa adekwatna do działania urzędu, który został opisany w *Roku 1984*, ponieważ to Wielki Brat decydował, co jest prawdą, co obywatele mają uważać za prawdziwe.